

ผู้ถวายงาน 'ดอกไม้' พระราชินี สกกุล อินทกุล

อย่างไร ดอกไม้อยู่ในวิถีชีวิตอย่างไร ซึ่งปัจจุบันความผูกพันของดอกไม้กับวิถีชีวิตของคนนั้นเริ่มน้อยลง นี่จึงเป็นที่มาว่าเหตุใดจึงต้องมีการจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ เพื่อให้คนได้เรียนรู้ได้เข้าใจ"

สำหรับวัฒนธรรมดอกไม้ไทย สกกุลอธิบายว่า สิ่งที่อยู่คู่กับวัฒนธรรมดอกไม้ไทยมาตลอดคือกล้วยตานี จำปี จำปา มะลิ พิกุล จากการค้นคว้าหลักฐานที่มีอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการทำดอกไม้ไทยจากดอกไม้แห้งที่คนต่างชาติเรียกว่า ดอกไม้ไทยจะลือกับสถาปัตยกรรมไทย เป็นงานประดิษฐ์ประดอยที่ละเอียดมาก เช่น แยกกลีบดอกไม้ออกมาทำเป็นดอกไม้ นำมาร้อยมาลัย หรือนำมาทำเป็นพุ่ม เป็นต้น

6 เป็นนักจัดดอกไม้มีอันดับต้นๆ ของเมืองไทย สำหรับ สกกุล อินทกุล ซึ่งเอกลักษณ์ของเขา มีจุดเด่นในเรื่องของการวางผังหรืออันสวยงาม เส้นสายที่สะอาดและงานส่งา โดยการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และแนวคิดในเชิงปรัชญาตะวันออก

ด้วยเอกลักษณ์อันโดดเด่นนี้ ผลงานของเขาได้รับการยอมรับจากนานาชาติเป็นอย่างมาก โดยได้รับการเชื่อถือเชิญให้ไปออกแบบคอนเซ็ปต์การจัดดอกไม้ให้โรงแรมและรีสอร์ททั่วโลก อาทิ โรงแรมและรีสอร์ท Bvlgari ที่บาฮาลี ประเทศอินโดนีเซีย หรือแม้แต่จัดดอกไม้ในงานแต่งงานให้กับบุคคลมีชื่อเสียง อย่างเช่น โทนี่ เหลียงเฉาเหว่ย และ คารินา หลิวเจียหลิง ณ ประเทศญวน เป็นต้น

งานที่นับเป็นเกียรติประวัติสูงสุดของสกกุล คือ การถวายงานดอกไม้ใต้เบื้องพระยุคลบาทในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ นับจากงานแรกที่ได้อาวยาง ในกรเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการ เมื่อปี 2543 เขาก็ได้ถวายงานเรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน อาทิ งานประชุมเอเปค เมื่อครั้งไทยเป็นเจ้าภาพ

"ผลงานชิ้นโบว์แดงที่ภาคภูมิใจที่สุดคือ ชิ้นงานดอกไม้ในงานพระราชทานเพลิงในพระบรมมหาราชวัง ในพระราชพิธีเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ

ครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อปี 2549 การจัดดอกไม้ในครั้งนี้เป็นงานไทยร่วมสมัย ผสมผสานระหว่างไทยกับยุโรป โดยมีงานพุ่มดอกไม้ที่ทำจากกลีบกล้วยไม้แบบไทย และงานแรมดอกไม้ที่เป็นแบบยุโรป"

ถวายงานสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ มา 10 ปี สกกุลเล่าว่า สมเด็จพระนางเจ้า ทรงโปรดให้ทำงานใหม่ๆ คิดงานใหม่ๆ อยู่เสมอ

"พระองค์ทรงโปรดงานสมัยใหม่ที่ผสมผสานระหว่างไทยกับยุโรป เป็นงานดอกไม้แบบร่วมสมัย"

มีฝีมือการจัดดอกไม้ที่เป็นสองรองใครแบบนี้ แต่บ่อยครั้งก็จะมีว่าก่อนจะมาถึงงานดอกไม้ อย่างจริงจัง สกกุลเป็น "วิศวกร" มาก่อน โดยเริ่มจบจากคณะวิศวกรรมโยธาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง "ดอกไม้ทำให้เรายูกับปัจจุบัน" สกกุลบอกถึงเสน่ห์ของดอกไม้ที่ทำให้พลิกผันชีวิตหลังจากงานวิศวกรรมได้ 2 ปี

เพราะชื่นชอบและสนใจในเรื่องวัฒนธรรมของดอกไม้ โดยเฉพาะวัฒนธรรมเอเชีย ประกอบกับอยากยกเอาเรื่องราววัฒนธรรมดอกไม้ไทยที่มีมากมาย สกกุล จึงก่อตั้ง "พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้" ขึ้น เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ซึ่งถือเป็นพิพิธภัณฑ์ดอกไม้แห่งแรกและแห่งเดียวของโลก สถานีที่แห่งนี้บรรจุชิ้นงานและหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการจัดดอกไม้จากอดีตถึงปัจจุบัน ทั้งของไทยและนานาชาติ อาทิ อินเดียน จีน ญี่ปุ่น บาฮาลี พม่า ลาว เนปาล ทัเบต ไปจนถึง ฮาวาย อียิปต์ กรีซ อังกฤษ และฝรั่งเศส

"การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของหลายประเทศ แต่ที่นี้จะเน้นไทยและเอเชีย ให้ได้เห็นว่ามีการใช้ดอกไม้

"หลังจากนั้นในรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ดอกไม้คือของขวัญ และกลับมาที่พิพิธภัณฑ์ในสมัยรัชกาลที่ 9 เป็นยุคเรอเนสซองซ์ ที่วัฒนธรรมดอกไม้กลับมาฟื้นฟูอีกครั้ง โดยหัวใจของวัฒนธรรมดอกไม้ไทย อยู่ที่การแยกส่วนประกอบออกมาแล้วนำมาขึ้นรูปใหม่ งานดอกไม้ไทยจะลือกับสถาปัตยกรรมไทย เป็นงานประดิษฐ์ประดอยที่ละเอียดมาก เช่น แยกกลีบดอกไม้ออกมาทำเป็นดอกไม้ นำมาร้อยมาลัย หรือนำมาทำเป็นพุ่ม เป็นต้น"

ขณะที่วัฒนธรรมดอกไม้ประเทศอื่น มีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น "อินเดีย" เป็นลักษณะของ "มาลัยดอกไม้" ขณะที่ "จีน" นิยมจัดดอกไม้ใน "แจกัน" ส่วน "ญี่ปุ่น" มีรูปแบบการจัดดอกไม้แบบ "เด็นซา"

"ดอกไม้เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่คล้ายกับวัฒนธรรมดนตรี หรือภาษาพูด เป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองด้านวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ" สกกุลทิ้งท้าย

พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมดอกไม้ ตั้งอยู่ที่ซอยองครักษ์ เขตดุสิต เปิดให้ชมทุกวัน (ยกเว้นวันจันทร์) ตั้งแต่ 10.00-18.00 น. โดยในอนาคต สกกุล ตั้งเป้าหมายสร้างให้พิพิธภัณฑ์กลายเป็นเสมือนหนึ่งสถาบัน ซึ่งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมดอกไม้ มีเวิร์กช็อปสอนจัดดอกไม้ ทั้งยังมีการให้ทุนการศึกษาให้นักศึกษาได้ไม่ทำวิจัยต่อไป

ผู้ถวายงาน ดอกไม้ พระราชินี สกกุล อินทกุล. มติชน. 22 สิงหาคม 2555, หน้า 25.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้